

**Revisjon av
Sporveien Trikken AS
Sporveien T-banen AS**

med tema

**Avviksoppfølging, betingelser og
forutsetninger, leverandørstyring og
beredskap**

TILSYNSRAPPORT NR. 2015-04

1	Bakgrunn og mål	3
2	Konklusjon.....	3
3	Avvik.....	4
4	Observasjoner	4
5	Andre forhold.....	5
6	Om tilsynet	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Gjennomføring	5
6.3	Omfang	5
6.4	Kriterier	6
6.5	Om avvik og observasjoner.....	6
6.6	Tilsynsrapport.....	6
6.7	Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk	6
6.8	Tilbakemeldinger etter tilsyn	6

1 Bakgrunn og mål

I medhold av tillatelsesforskriften¹ har:

- Sporveien T-banen AS fra 15.04.2011 tillatelse til å drive trafikkvirksomhet, drift av kjørevei og trafikkstyring på tunnelbanenettet i Oslo og Akershus. Tillatelsen er gitt uten tidsbegrensning.
- Sporveien Trikken AS fra 04.04.2011 tillatelse til trafikkvirksomhet, drift av kjørevei og trafikkstyring på sporvognsnettet i Oslo. Tillatelsen er gitt uten tidsbegrensning.

Tilsynet ble gjennomført som en samtidig revisjon av selskapene, og hadde som mål å avklare hvorvidt Sporveien T-banen AS og Sporveien Trikken AS (samlet kalt Sporveien i det videre) gjennomfører sin virksomhet i samsvar med jernbanelovgivningen. Revisjonen hadde som mål å avklare hvorvidt Sporveien gjennomfører virksomheten i samsvar med bestemmelser i, eller i medhold av jernbanelovgivningen. Revisjonen dekket for begge virksomhetene avviksoppfølging og betingelser og forutsetninger som ligger til grunn for konsesjoner og tillatelser til ibruktaking. I tillegg omfattet revisjonen stikkprøver på:

- styringen Sporveien Trikken AS har av leverandørene Infrastrukturenheten og Produksjonsenheten
- beredskap knyttet til Sporveien T-banen AS.

Tilsynet ble gjennomført på bakgrunn av tilsynets fastlagte årsprogram for tilsyn.

Sporveiens sikkerhetsstyringssystem er for store deler felles for Sporveien Trikken AS og Sporveien T-banen AS.

2 Konklusjon

Foretatte stikkprøver innenfor de reviderte temaområdene indikerer at Sporveiens sikkerhetsstyringssystem er velfungerende.

Revisjonen avdekket ikke noen avvik innenfor de reviderte temaene.

Rapportdato: 03.11.2015

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Kuno Lundkvist

Revisjonsleder

---

¹ Forskrift om tillatelse til å drive trafikkvirksomhet og infrastruktur for sporvei, tunnelbane, forstadsbane og godsbane, samt sidespor, havnespor m.m av 10. desember 2010 nr. 1569

3 Avvik

Det ble ikke konkludert med noen avvik.

4 Observasjoner

Observasjon 1 Verifikasjoner av ytelseskrav er ikke sammenstilt slik at det fremkommer at dimensjoneringen av beredskapen er tilstrekkelig og dekkende.

Revisjonsbevis:

1. Det foreligger ikke en sammenstilt dokumentasjon av verifiserte ytelseskrav for beredskapen.

Merknad: Gjennomføringen av beredskapsøvelse Evacuacion de estres 2015 endte med konklusjonen at tilrettelegging for, og gjennomføring av evakuering av tog i tunnel må gjennomgås og forbedres (ref. synergi nr. 64375). Sporveien opplyste at gjennomføring av tiltak er under planlegging og gjennomføring.

Observasjon 2 Det er enkelte prosjektrelaterte forhold som kan forbedres.

Revisjonsbevis:

1. Det er ikke entydig hvilke aktiviteter som skal bruke rutiner for prosjekt i styringssystemet, f. eks. når det skal kreves overlevering og overtagelse jf. K3-MAL-10 hhv K3-MAL-2.
2. Stikkprøver under revisjon viste at det ikke var foretatt systematisk og dokumentert gjennomgang av om prosjekterte løsninger følger eller avviker fra teknisk regelverk, jf. K3-Mal-78, jf. også kravforskriften § 11-1 annet ledd.

Observasjon 3 Dokumentert risikovurdering er ikke oppdatert

Revisjonsbevis:

1. Dokumentert overordnet risikovurdering knyttet til T-banen ble foretatt i 2008 ("Risikobilde 2008", dok.nr. ST-02275-2). Flere forhold tilsier at risikovurderingen bør oppdateres, bl.a. økning i antall reisende og endringer i og bruken av T-banenettet.
Merknad: Sporveien opplyser at arbeidet med oppdateringen av "Risikobilde 2008" er startet, og at den suppleres av flere avgrensede risikoanalyser foretatt etter 2008.

Observasjon 4 Enkelte gamle avvik er ikke lukket

Revisjonsbevis:

1. Sporveien har fortsatt et antall gamle avvik som ikke er lukket.
Merknad: Sporveien opplyser at det er gjennomført vurdering av risiko knyttet til forholdene.

Observasjon 5 Deler av FDV-dokumentasjon for infrastrukturen er ikke oppdatert

Revisjonsbevis:

1. Det er fortsatt utfordringer knyttet til ikke oppdatert FDV-dokumentasjon for infrastrukturen.
Merknad: Sporveien opplyser at det fortløpende arbeides med å sikre oppdatert "som bygget"-dokumentasjon.

5 Andre forhold

Oppgradering av stasjoner og tunneler til gjeldende branntekniske krav

"Prosjekt for branntekniske tiltak på stasjoner og tunneler" er under gjennomføring for å oppgradere stasjoner og tunneler til gjeldende branntekniske krav (jf. bl.a. rapporter fra Norconsult og pålegg fra Oslo brann- og redningsetat).

Sporveien, som bruker, opplyser at:

- a. Infrastruktureier har avsatt 100 millioner kroner for utbedringer fordelt over 4 år
- b. forprosjekt er under utarbeidelse, og praktiske tiltak starter i oktober 2015, bl.a. oppfølgingen av kabellokk.
- c. tiltakene på stasjonene må også sees i sammenheng og koordineres med beredskapskrav knyttet til tunneler

6 Om tilsynet

6.1 Administrative data

Rapport nr.:	2015-04
Saksnr.:	15/94
Virksomhet:	Sporveien Trikken AS og Sporveien T-banen AS
Kontaktperson:	Vidar Almsten
Revisjonslag:	Liz Anette Stordahl Solfrid R. Kristoffersen Erik Eie Kuno Lundkvist (revisjonsleder)

6.2 Gjennomføring

Virksomheten har gitt nødvendig tilgang til dokumenter og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring. Tidspunktene for gjennomføringen var slik:

Åpningsmøte:	03.09.2015
Feltarbeid:	03-04.09.2015 og 08.09.2015
Sluttmøte:	11.09.2015

6.3 Omfang

Tilsynet er gjennomført som dokumentgjennomgang og intervjuer i Sporveiens lokaler på Økernveien 9. Det ble ikke foretatt befaringer av kjøretøy eller infrastruktur.

Revisjonen omfattet: Avviksoppfølging og betingelser og forutsetninger som ligger til grunn for konsesjoner og tillatelser til ibruktaking. I tillegg omfattet revisjonen leverandørstyring hva gjelder Sporveien Trikken AS, og beredskap for Sporveien T-banen AS.

6.4 Kriterier

Tilsynskriteriene er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.5 Om avvik og observasjoner

Tilsyn er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe objektive bevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller revisjonskriteriene. Revisjonsbevisene vil være grunnlaget for revisjonsfunnene. Statens jernbanetilsyn grupperer revisjonsfunnene i avvik og observasjoner.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov.

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

Vi forventer at virksomheten vurderer observasjoner og håndterer disse slik at de ikke utvikler seg til/bidrar til avvik.

6.6 Tilsynsrapport

Denne tilsynsrapporten beskriver de funn som er registrert gjennom revisjonen.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsyn er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

6.7 Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel at virksomheten innen en tidsfrist identifiserer årsaken til avvikene, iverksetter tiltak både for å fjerne avvikene og årsakene til disse og å evaluere effekten av gjennomførte tiltak. Pålegg gis i et oversendelsesbrev der denne rapport følger som vedlegg.

På tilsynets hjemmeside er det gitt nærmere beskrivelse av tilsynets [oppfølgingsprosess](#) og veiledning om [avviksoppfølging](#)

Tilsynet kategoriserer ikke avvik i forhold til alvorlighetsgrad. Virksomheten må selv vurdere alvorlighetsgrad og eventuelt behov for å prioritere gjennomføring av tiltak raskere enn frister tilsynet setter.

Der vi avdekker vesentlige mangler, vil vi vurdere å pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller trekke sikkerhetssertifikatet/tillatelsen tilbake. Vår hjemmeside gir mer informasjon om [sanksjonsmiddelbruk](#).

6.8 Tilbakemeldinger etter tilsyn

Via nettsidene våre kan dere gi synspunkter om revisjoner og andre tilsynsaktiviteter. Statens jernbanetilsyn skal bidra til at sikkerheten på jernbanen blir tilstrekkelig god. Revisjoner og andre tilsynsaktiviteter er et viktig virkemiddel. Arbeidet krever mye personell og tid både fra oss og dem vi

fører tilsyn med. Derfor er det viktig at tilsyn gjennomføres mest mulig effektivt og etter hensikten. For å bli stadig bedre ønsker vi synspunkter på arbeidet vi utfører. Tilbakemeldinger kan gis via nettsidene på: [Statens jernbanetilsyn - Tilbakemeldinger etter tilsyn](#).